

Komunikat Rady Konferencji Episkopatu Polski ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek ws. uchodźców docierających do Polski

1. Migranci stali się częścią naszej codziennej rzeczywistości również w Polsce. W tej sytuacji mądrość wiary umacnia w nas przekonanie, że wszyscy należymy do „jednej rodziny – zarówno migranci, jak społeczności lokalne, które ich przyjmują i wszyscy mamy takie samo prawo do korzystania z dóbr ziemi, których przeznaczenie jest powszechne. Solidarność i dzielenie się są oparte właśnie na tej podstawie. Z tego rodzi się miłość, która każe nam odczuwać potrzeby innych jak swoje własne, dzielić się z innymi swoimi dobrami i starać się także o to, aby coraz bardziej rozszerzała się w świecie komunია wartości duchowych (por. Benedykt XVI, Orędzie na Światowy Dzień Pokoju – 1.01.2013). Warto przypomnieć tu głos papieża Franciszka na 104. Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy: *Każdy cudzoziemiec, który puka do naszych drzwi jest okazją do spotkania z Jezusem Chrystusem, utożsamiającym się z cudzoziemcem przyjętym lub odrzuconym każdej epoki* (por. Mt 25,35.43).

Obrońca praw uchodźców i imigrantów, św. Jan Paweł II pisał w jednym z Orędzi na Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy: *Nakaz zawarty w słowach Jezusa: „byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie” (Mt 25,35) pozostaje całkowicie w mocy w każdych okolicznościach i jest wyzwaniem dla sumienia wszystkich, którzy chcą iść Jego śladami* (1997). Humanitarna i ewangeliczna reakcja na problemy związane z migrantami i uchodźcami nie może być nigdy ograniczana czy zawieszana przez jakąkolwiek jurysdykcję, nawet najbardziej złożona sytuacja, nie unieważnia tego nakazu. Gościnność względem obcego – przypominał św. Jan Paweł II – jest jednym ze wyznaczników naszej wiary: *Wyrazem katolickości jest nie tylko braterska wspólnota ochrzczonych, ale także gościnność okazana cudzoziemcowi, niezależnie od wyznawanej przez niego religii, odrzucenie wszelkich barier i dyskryminacji rasowej oraz uznanie osobowej godności każdego człowieka, czemu winna towarzyszyć aktywna obrona jego niezbywalnych praw* („Orędzie na Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy”, 1999).

2. Oczywiście rządy mają prawo do podjęcia działań przeciwko nielegalnej emigracji, przy poszanowaniu praw człowieka. Należy jednocześnie pamiętać o podstawowej różnicy jaka zachodzi pomiędzy uchodźcami - którzy uciekają z kraju z przyczyn politycznych, religijnych, etnicznych lub innych form prześladowania czy wojen - a osobami, które po prostu szukają nielegalnego wejścia do kraju i tymi którzy wyjeżdżają tylko po to, aby polepszyć swoją sytuację materialną (por. *Przyjęcie Chrystusa w uchodźcach i przymusowo przesiedlonych*. Wytyczne Duszpasterskie. Papieska Rada do spraw duszpasterstwa migrantów i podróżujących – Papieska Rada *Cor unum*, 57).

3. W ostatnim czasie mamy do czynienia z niepokojącym zjawiskiem na naszej wschodniej granicy, gdzie osoby z różnych państw starają się przedostać przez Białoruś do Polski. Są to – nierzadko politycznie stymulowane – następstwa wojen w Afganistanie, Iraku, Syrii i nie tylko, których konsekwencją jest exodus wielu osób obawiających się o własne bezpieczeństwo. Zdajemy sobie sprawę ze złożoności uwarunkowań geopolitycznych, wywołujących aktualne procesy migracyjne. Żywimy przekonanie, że odpowiedzialni za przestrzeganie prawa będą w pełni respektować międzynarodowe zobowiązania wobec osób poszukujących ochrony, w tym również prawa do złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Funkcjonariuszom Straży Granicznej – stojącym wobec trudnego wyzwania ochrony granic państwa – należy zapewnić możliwość kierowania osób przekraczających granicę do środków dla cudzoziemców. Wsparcia ze strony państwa domaga się też aktywność organizacji wspierających uchodźców, która w ostatnich latach została ograniczona.

W świadomości katolików musi wybrzmieć nauka, aktualna od początku Kościoła, że zadaniem chrześcijanina jest rozpoznać i przyjąć Chrystusa w przybyszu. Obojętność nie jest postawą autentycznie chrześcijańską. Rozpalajmy w sobie *wyobraźnię miłosierdzia*, która pozwoli włączyć się w pomoc tym, którzy jej potrzebują, podejmując w ten sposób misję Dobrego Samarytanina.

Ludzi dobrej woli - niezależnie od wyznania - prosimy o solidarność z przybywającymi do nas uciekinierami wojennymi, osobami prześladowanymi czy cierpiącymi niedostatek. Apelujemy do wszystkich, powtarzając za papieżem Franciszkiem: *Chodzi nie tylko o migrantów: chodzi o nasze człowieczeństwo* („Orędzie na Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy, 2019).

4. W sytuacji napięć szczególna odpowiedzialność spoczywa na politykach i mediach. Przedstawiciele wszystkich sił politycznych prosimy, aby wspólnie szukając rozwiązań skomplikowanych problemów migracyjnych, kierowali się nade wszystko postawami gościnności, szacunku wobec przybyszów i dobra wspólnego Polaków. Zrozumiała troska o własnych obywateli nie może być wystarczającą przesłanką uzasadniająca zamykanie granic przed poszukującymi schronienia.

Media powinny budować kulturę spotkania, a nie rozsiewać uprzedzenia i tworzyć atmosferę zagrożenia, dlatego prosimy dziennikarzy i reporterów o rzetelne relacjonowanie sytuacji uchodźców i imigrantów. Podsycanie niechęci i wrogości względem znajdujących się w dramatycznym położeniu przybyszów jest działaniem niegodziwym. Antyuchodźcze czy antyimigracyjne narracje mają wpływ na życie konkretnych osób. Są one także rujnujące dla prób odpowiedzialnego, wspólnotowego namysłu nad możliwościami odpowiedzi na złożone problemy migracyjne. Żaden przekaz medialny, relacjonujący nawet najtrudniejsze sprawy, nie może prowadzić do pogardy dla migranta. *Oni są naszymi braćmi i siostrami w człowieczeństwie i zasługują na pomoc w znalezieniu miejsca, w którym mogliby godnie żyć oraz wnieść wkład w budowanie społeczeństwa obywatelskiego.* Rodzące się natomiast wątpliwości i obawy powinny być rozwiane przez prawdziwą informację, dialog i autentyczne świadectwo. Dramaty ludzkie nie mogą stać się instrumentem do budzenia ksenofobicznych nastrojów, zwłaszcza budzonych w imię fałszywie rozumianego patriotyzmu, który poniża ludzi przybywających z innego regionu świata, innej kultury lub religii. Wywoływanie strachu przed drugim człowiekiem jest niehumanitarne i niechrześcijańskie.

Nasi przodkowie byli emigrantami i uchodźcami podczas zaborów, w czasie II Wojny Światowej i w latach komunizmu. Doświadczali pomocy ludzi innych kultur i religii. Odmawianie przybyszom ich fundamentalnych praw jest odwracaniem się od własnej historii i zaprzeczeniem naszego chrześcijańskiego dziedzictwa.

Wszyscy jesteśmy przynaglani do tego, aby w swoich środowiskach *promować pozytywny przekaz solidarności w stosunku do migrantów, osób ubiegających się o azyl oraz uchodźców* („Odpowiedź uchodźcom i migrantom. Dwadzieścia punktów działalności duszpasterskiej”, 2017). Poszukującym schronienia w naszym kraju miejmy odwagę swoją postawą wyrazić nasze zapewnienie o solidarności i gotowości do udzielenia pomocy.

5. Chcemy wyrazić wdzięczność lokalnym społecznościom, parafiom i organizacjom pomocowym, które już pospieszyły z okazaniem życzliwości i wsparcia zmuszonym do opuszczenia swoich domostw.

Prosimy ludzi dobrej woli o włączenie się w akcję „Afganistan” Caritas Polska i wsparcie w zbieraniu środków, by jak najskuteczniej okazać pomoc ludziom zmuszonym do ucieczki i szukania schronienia.

Wszystkich wiernych prosimy o modlitwę za uchodźców i migrantów. Módlmy się nieustannie o zlikwidowanie przyczyn migracji, wojen i niesprawiedliwości społecznej, prześladowań i głodu. Módlmy się też za nas samych, abyśmy rozbudzali w sobie i w naszych środowiskach postawę roztropnej, odpowiedzialnej gościnności i braterstwa.

Warszawa, 22.08.2021 r.

*Rada Konferencji Episkopatu Polski
ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek
bp Krzysztof Zadarko
Przewodniczący*